

dring, saaledes som denne eller hin maatte ønske at foreslaa.

Tvede: I de svære Aar, der var for Sønderjylland under Krigen, og de derefter følgende Tider er Jernbanenettet i Sønderjylland blevet betydelig udslidt. Mellem de første Opgaver, der meldte sig for det gamle Land, var da ogsaa den at søge afbødet den Skade, som hele Jernbanenettet havde lidt i de Aar, der gik forud for 1920. Og der var ikke alene Spørgsmaal om at afbøde den Skade, som Trafikken gennem en Periode havde paaført Anlægene, bl. a. fordi der ikke havde været Tid, Raad eller Lejlighed til at reparere og holde vedlige; men den Opgave laa ogsaa for at søge en Ændring i de bestaaende Anlæg, idet det jo har vist sig gennem Tiderne, at de ikke har været tilfredsstillende anlagt og har været urentable. Det vandt derfor ogsaa almindelig Tilslutning, da den højtærede Minister for offentlige Arbejder den 30. November 1920 nedsatte en Kommission til at undergive de sønderjydske Jernbaneforhold en samlet Behandling og fremkomme med en Betænkning herom. Denne Betænkning forelaa underskrevet den 29. November 1922. Det er paa Grundlag af dette Kommissionsforslag, det under 7. November f. A. i Folketinget fremsatte Lovforslag, som med de af den højtærede Minister her gennemgaaede Ændringer nu foreligger for os, er udarbejdet.

Jeg beklager meget, at andre for hele vort Folks økonomiske Liv vanskelige Forhold i de senere Tider har trængt sig saaledes frem og i den Grad paa kaldt Opmærksomheden, at man ikke uden Hensyn til disse Forhold kan se paa alle de Udgiftslove, der er fremme for Rigsdagen, deriblandt ogsaa det foreliggende Lovforslag. Men da ikke alle de i Forslaget bragte Anlæg til Afhjælpning af Manglerne ved Trafikforholdene i den sønderjydske Landsdel kan eller skal udføres straks, vil jeg dog anse det for forsvarligt, at det ogsaa her i dette høje Ting optages til nøje Prøvelse, ligesom det er sket i det høje Folketing, om det ikke vil være rigtigt nu gennem en Lov at fastslaa Rammerne for de første Baneanlæg, der vil være at bringe til Udførelse i Sønderjylland.

Jeg skal med Hensyn til de enkelte

Baneanlæg fatte mig meget kort efter de udførlige Udtalelser, der allerede er fremkommet. Jeg vil først sige, bl. a. paa Foranledning af det ærede 5. Medlem for 5. Kredts (Jørgen Møller) Udtalelser, at havde vi ikke haft Hovedbanen fra Vamdrup over Tinglev til Paddeborg, vilde der utvivlsomt i den sønderjydske Jernbanekommission være blevet gjort en betydelig Indsats for en Østbane over Haderslev til Aabenraa. Men som Forholdene var, maatte det forekomme alle Kommissionens Medlemmer meget betænkeligt at foreslaa denne Banelinie, kun omkring en god dansk Mil fra den bestaaende, parallelt løbende Hovedbane, en Banelinie, som det paa Grund af de vanskelige Terrænforhold vilde være forbundet med ganske overordentlig store Omkostninger at føre ud i Livet. Udført som Statsbaneanlæg vilde den have krævet omkring 30 Mill. Kr. eller det samme Beløb, som alle de i Kommissionen foreslaaede Baneanlæg, inklusive Broen over Alsund, er beregnet til. Vi turde allerede paa det Tidspunkt, da Kommissionen arbejdede, af økonomiske Grunde ikke stille saa stort et Krav til den danske Stat, og naar vi gennem de foreslaaede Baneanlæg kunde hjælpe paa saa mange andre Omraader indenfor det samme Beløb, som denne enkelte Banelinie vilde have kostet, mente vi det fuldt forsvarligt at handle, som vi gjorde indenfor Kommissionen. Det viser sig da ogsaa, at den højtærede Minister for offentlige Arbejder er veget tilbage fra at bringe et saadant Baneanlæg i Forslag. Det er beklageligt, at Forholdene ligger saa ugunstigt for en saadan Bane; thi for Byerne paa Østkysten vilde den være af stor Betydning, og Kravet om den vil næppe heller falde bort, selv om Opfyldelsen af det ganske vist maa vente til bedre Tider. Derimod synes jeg, det vilde være ganske urigtigt indenfor denne første Ramme af Baneanlæg i Sønderjylland ikke at optage i alt Fald det Baneanlæg fra Taps til Haderslev, som er foreslaaet. Jeg tror, det er fuldt ud rigtigt, at det foreslaas. Vil saa de paagældende Egne ikke have det, ønsker de det ikke ført igennem, ja, saa bliver det det vel heller ikke; thi saa kommer vel de private Tilskud, der skal til, til at mangle. Men jeg synes, det er rigtigt, at Forslaget derom